

XXIV. ORSZÁGOS KÖNYVVIZSGÁLÓI KONFERENCIA

VÁLOGATÁS A KONZULTÁCIÓS SZOLGÁLAT KÉRDÉSEIBŐL

Dr. Veit József
Egyetemi docens, Ph.D
Budapesti Corvinus Egyetem

2016. Szeptember 9.

Válogatás a konzultációs szolgálat kérdéseiből

A válogatás konkrét témái

1. Visszavonható-e az osztalékról szóló döntés egy lezárt üzleti év tekintetében?
2. Mi alapján és mennyi osztalékelőleg fizethető ki maximálisan, ha a Ptk és az Szt. szabályai eltérnek?
3. Feloldhatók-e a halasztott ráfordítások idő előtt?
4. A részesedések értékvesztésének visszaírása mennyiben automatikus az Szt. szabályai szerint?
5. Hogyan számolandók el az üzletágértékesítések, ha az eladási ár egyösszegben meghatározott?
6. Időszakos elszámolású ügyletek miatt kibocsátott számlák számviteli elszámolása.

1. Visszavonható-e az osztalékról szóló döntés egy lezárt üzleti év tekintetében?

A konkrét kérdés a témához kapcsolódóan:

Kft. formában működő ügyfelünk alapítója a 20X1. év eredménye terhére Y mFt osztalék kifizetését rendelte el a beszámolót elfogadó taggyűlésen 20X2. májusában. A beszámolót a jogszabályoknak megfelelően közzétették. Később (20X2. decemberében) az alapító meggondolta magát és az osztalék kifizetés elrendelését visszavonta, az annak megfelelő összeget új határozatában eredménytartalékba helyezni rendelte. A módosítás számszaki kihatásait a társaság az előző évet érintő helyesbítésként, a beszámoló középső oszlopában helyezte el. Az osztalék még nem került kifizetésre és a döntést egy veszteséges állapot váltotta ki.

1. Visszavonható-e az osztalékról szóló döntés egy lezárt üzleti év tekintetében?

További előzmény még a kérdéshez:

A Pénzügyminisztérium több alkalommal állapította meg, hogy az osztalékfizetési határozat jogi szabályok értelmében nem vonható vissza. Ettől eltérően egy ügyvédi iroda honlapján, hogy „ügyfeleink érdekeinek védelmében bírósághoz és az adóhatósághoz fordultunk.”

Hogy mit
állapított meg a
bíróság, az a
cikkből nem
derül ki.

Az ügy lezárásaként az adóhatóság megállapította, hogy az osztalékfizetési határozat visszavonása nem jogellenes, továbbá, hogy az osztalékfizetés elmaradása sem a társaságnál, sem a tagoknál nem eredményez adófizetési kötelezettséget.”

1. Visszavonható-e az osztalékról szóló döntés egy lezárt üzleti év tekintetében?

Milyen Szt. előírások kapcsolódnak a kérdéshez?

Szt – kogens szabályozás! Azt lehet, amit a tv. megenged.

Figyelem: Jelenleg nincs közvetlen lehetőség a tv-ben az osztaléktartozás tőkésítésére:

T 4. Osztaléktartozás (ERLK) – K 4. Eredménytartalék
tételt az Szt. nem ismeri.

Lehetőség:

Az osztalékról le lehet mondani – azaz elengedett kötelezettség keletkezik.

Adóhatóság álláspontja: érthető, hiszen a kifizetés hiányában nem keletkezik adóalap. Számviteli szempontból ettől még nem értelmezhető a megoldás.

1. Visszavonható-e az osztalékról szóló döntés egy lezárt üzleti év tekintetében?

Tegyük fel, hogy a döntés visszavonható! Mi lehet a következmény?

A döntés egy lezárt üzleti év tekintetében történt. Amikor a döntést meghozták, akkor alkalmazták a Ptk. osztalékfizetésre vonatkozó kogens szabályát. A döntéssel megkeleltkeztették az osztalékfizetési kötelezettséget, tehát a saját tőke helyett a mérlegben már kötelezettség szerepel. **Egy kötelezettség saját tőkébe történő átemelésére a Ptk. szerint nincs közvetlen lehetőség, és a számviteli törvény sem tartalmaz ilyen jogcímet.**

1. Visszavonható-e az osztalékról szóló döntés egy lezárt üzleti év tekintetében?

Amikor hoztak egy határozatot az osztalék visszavonásáról, talán tényleg értelmezhető volt a **Ptk. diszpozitívítás elve**, miszerint minden olyat lehet, amit a törvény kifejezetten nem tilt.

Kifejezett tiltás nincs a Ptk-ban. A számviteli törvény kógens szabályai nem ismerik ezt a lépést, de tudjuk, hogy azokat a jogi megoldásokat, amelyek keletkeznek, azokat a számvitelnek kell követnie, végre kell hajtania. Ha a számvitelben kezelni kell a problémát, akkor az „ellenőrzés megállapítása” című fogalom alkalmazása válik szükségessé.

Nem hiba, de egy bizonyos körülmények miatt az ellenőrzés megállapítása miatt gyakorlatilag a jogi megoldás nem alkalmazható a számvitelben.

*Ez a diszpozitívítás úgy
vélem, hogy a tagok egymás
közötti viszonyában
értelmezhető, harmadik felek
felé nem.*

1. Visszavonható-e az osztalékról szóló döntés egy lezárt üzleti év tekintetében?

Ha ezeket az értelmezéseket elfogadhatónak gondoljuk, akkor **elkezdhetünk lemondani a számvitelben a saját tőke érték megbízható és valós bemutatásáról**, ami viszont komoly visszaélésekre adhat lehetőséget.

Ráadásul a visszavonás is módosítás, és ha lehet módosítani az osztalékról szóló határozatot, akkor miért ne lehetne ellenkező irányba is módosítani.

Ez a visszavonás visszavonása!

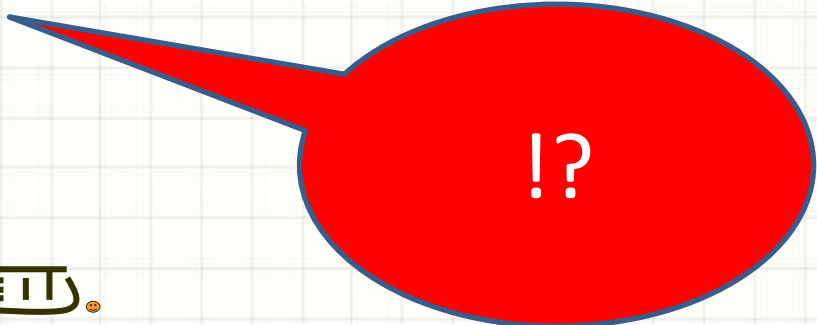
Ez pedig már teljesen kezelhetetlen jogi helyzeteket idézhetne elő.

1. Visszavonható-e az osztalékról szóló döntés egy lezárt üzleti év tekintetében?

Végső következtetés:

Én személy szerint tehát **nem tudok azonosulni a jogi érveléssel, hogy az osztalékról szóló határozat visszavonható és korábban azzal az Szt. módosítással sem értettem egyet, amely megváltoztatta az „ellenőrzés megállapítása” fogalmat**, pontosan a Ptk-beli lehetőségek számviteli kezelése miatt.

Véleményem szerint korrektebb megoldás a **kötelezettség elengedése**, amely számviteli, társasági jogi és adózási szempontból is kezelhető.

!?

2. Mi alapján és mennyi osztalékelőleg fizethető ki maximálisan, ha a Ptk és az Szt. szabályai eltérnek?

Osztalékelőleg – A Ptk. szerint közbenső mérleg alapján lehet fizetni.

Osztalékelőleg – Szt. visszautal a külön jogszabályban meghatározott osztalékelőleg fizetésre és megengedi a 6 hónapnál nem régebbi közbenső mérleg korlátlan számú felhasználási lehetőségét, figyelembe véve az egybeszámítási szabályt. (Szt. 40. § (3)).

A Ptk. 3:186 b) pontja szerint az osztalékelőleg meghatározásánál nem vehető figyelembe a közbenső mérlegben kimutatott adózott eredmény fedezetként.

Az Szt. ide vonatkozó előírása viszont ennek figyelembe vételét is megengedi (Szt. 39. § (4)).

2. Mi alapján és mennyi osztalékelőleg fizethető ki maximálisan, ha a Ptk és az Szt. szabályai eltérnek?

A kérdés az, hogy melyik a szigorúbb szabály?

Mi történik akkor, ha a tárgyévi adózott eredmény a közbenső mérlegben negatív?

Hogyan kell értelmezni az egybeszámítási szabályt, ha több döntés megalapozására is felhasználják a közbenső mérleget?

Nem volt cél a szigorítás! Az Szt. szövege hivatkozik a külön törvényre, tehát a Ptk. a meghatározó szabály! Lásd Szt. 39. § (4) ... *a más jogszabályban előírt egyéb feltételek mellett ...*

3:186. § [Az osztalékelőleg]

- (1) A taggyűlés két, egymást követő beszámoló elfogadása közötti időszakban osztalékelőleg fizetéséről határozhat, ha
- a) közbenső mérleg alapján megállapítható, hogy **a társaság rendelkezik osztalék fizetéséhez szükséges fedezettel;**
 - b) a kifizetés nem haladja meg az utolsó beszámoló szerinti üzleti év könyveinek lezárása óta ~~keletkezett eredménynek a megállapított,~~ kimutatott, ~~illetve a szabad eredmény-tartalékkal~~ az előző üzleti évi adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék összegét; és
 - c) a társaságnak a helyesbí~~t~~ saját tőkéje a kifizetés folytán nem csökken a törzstőke összege alá.

Eltérő szabályok az Szt. és a Ptk megfogalmazásában!
Melyik a meghatározó?

E szerint a közbenső mérlegben szereplő adózott eredmény nem forrása az osztalékelőlegnek!

2. Mi alapján és mennyi osztalékelőleg fizethető ki maximálisan, ha a Ptk és az Szt. szabályai eltérnek?

Szt. 39. (4) bekezdése: „Osztalékelőlegként – a más jogszabályban előírt egyéb feltételek mellett – csak akkor fizethető ki a 21. § szerinti közbenső mérlegben (illetve egyéb, az alapul szolgáló beszámoló mérlegében) kimutatott eredménytartalék, illetve a közbenső mérlegben (illetve egyéb, az alapul szolgáló beszámoló mérlegében) kimutatott adózott eredménnyel kiegészített eredménytartalék, ha a lekötött tartalékkal, továbbá a pozitív értékelési tartalékkal csökkentett – a közbenső mérlegben (illetve egyéb, az alapul szolgáló beszámoló mérlegében) kimutatott – saját tőke összege az osztalékelőleg megállapított összegének figyelembevételével sem csökken a jegyzett tőke összege alá.”

2. Mi alapján és mennyi osztalékelőleg fizethető ki maximálisan, ha a Ptk és az Szt. szabályai eltérnek?

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény várható módosítása a következő szövegezés lehet:

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 3:186. § (1) bekezdés b) pontjában és a 3:263. § (1) bekezdés b) pontjában az „az utolsó beszámoló szerinti üzleti év könyveinek lezárása óta kimutatott, az előző üzleti évi” szövegrész helyébe az „a közbenső mérlegben kimutatott” szöveg lép.

A módosítás tervezett volt, de eddig nem került rá sor!

2. Mi alapján és mennyi osztalékelőleg fizethető ki maximálisan, ha a Ptk és az Szt. szabályai eltérnek?

Egy vállalkozás közbenső mérleget készített 20X1. szeptember 30-ai fordulónappal az osztalékelőlegről szóló döntésének alátámasztására. A közbenső mérleg az alábbi adatokat tartalmazta a saját tőke tekintetében:

Megnevezés	A	B	C	D	E
Jegyzett tőke	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Tőketartalék	0	0	0	2 000	0
Eredmény	0	0	0	- 3 000	3 000
Lekötött tőke	0	0	0	2 000	2 000
Tárgyévi adózott eredmény	0	- 1 500	- 2 000	4 000	2 000
Jegyzett, de még	0	0	- 1 500	- 1 500	- 1 500
Osztalékelőleg (Ptk. szerint)	3 000	1 500	1 500	0	3 000
Osztalékelőleg (Szt. szerint)	4 000	1 500	1 000	1 000	3 500
Ténylegesen kifizethető ¹	3 000	1 500	1 000	0	3 000

¹ A jelenleg hatályos szabályok szerint.

2. Mi alapján és mennyi osztalékelőleg fizethető ki maximálisan, ha a Ptk és az Szt. szabályai eltérnek?

Példa a közbenső mérleg többes felhasználására

Egy Zrt. 20X1. év július 30-ai fordulónapra közbenső mérleget készített, melynek alapján osztalékelőleg kifizetéséről szóló döntést hoztak. Ennek összege 3 000 eFt volt. 20X1. szeptember 1-jén a közgyűlés felhatalmazta a vezetést saját részvények visszavásárlására. A döntés a lehetséges maximális saját részvények visszavásárlásáról szólt.

Mennyi saját részvény visszavásárlására van fedezet az osztalékelőlegről szóló döntést követően?

(A jegyzett de, ... nem a Ptk. 3:162 §-a miatt keletkezett.)

Példa a közbenső mérleg többes felhasználására

Megnevezés	Közbenső mérleg osztalékelőleg fizetés előtt	Változás a közbenső mérleg saját tőkéjében
Jegyzett tőke	10 000	
Tőketartalék	1 200	
Eredménytartalék	4 000	– 3 000
Lekötött tartalék	2 000	
Tárgyévi adózott eredmény	1 000	
Jegyzett, de még	– 1 500	
Osztalékelőleg max. (Ptk. szerint)	4 000	
Osztalékelőleg max. (Szt. szerint)	4 700	
Szabad eredménytartalék (fedezet saját részvényre)		1 700

Példa a közbenső mérleg többes felhasználására

A kiinduló helyzet azonos az előző példával, de először döntenek a saját részvények visszavásárlásáról.

Legyen a visszavásárlásra felhasznált fedezet 1 700 eFt.

Megváltozik az osztalékelőlegre fordítható összeg az előző példához képest?

A jelenleg hatályos szabályok szerint a két érték közül a kisebb fizethető ki osztalékelőlegként. A szabad eredménytartalék azért 0 vagy 700, mert osztalékelőlegről szóló újabb döntés esetén nincs már fedezet, de más saját tőkét érintő döntés esetén van 700 szabad eredménytartalék.

			Saját tőkeje
Jegyzett tőke	10 000		10 000
Tőketartalék	1 200		1 200
Eredménytartalék	4 000		2 300
Lekötött tartalék	2 000		3 700
Tárgyévi adózott eredmény	1 000		1 000
Jegyzett, de még ...	- 1 500		- 1 500
Osztalékelőleg max. (Ptk. szerint)			2 300
Osztalékelőleg max. (Szt. szerint)			3 000
Ténylegesen kifizethető			2 300
Szabad eredménytartalék	4 700		0, vagy 700

Ptk. Osztalékelőleg szabályának módosítása

3:186. § [Az osztalékelőleg]

(1) A taggyűlés két, egymást követő beszámoló elfogadása közötti időszakban osztalékelőleg fizetéséről határozhat, ha

Számviteli kérdés

a) közbenső mérleg alapján megállapítható, hogy a társaság rendelkezik osztalék fizetéséhez szükséges fedezettel;

b)* a kifizetés nem haladja meg a közbenső mérlegben kimutatott adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék összegét; és

c) a társaságnak a helyesbített saját tőkéje a kifizetés folytán nem csökken a törzstőke összege alá.

A
továbbiakban
ez a kérdés
már nem
probléma.

**Hatályos:
2016.
július 1.**

3. Feloldhatók-e a halasztott ráfordítások idő előtt?

A konkrét kérdés a témához kapcsolódóan:

Egy társaság 20X7. szeptemberében vett fel 10 évre deviza hitelt beruházási célra. Kezdetől fogva élt az árfolyam veszteség elhatárolásának lehetőségével, és a szabályoknak megfelelően képzett céltartalékot és az előírásoknak megfelelő összegű lekötött tartalékot is. **8 évvel később a devizás bevételeinek jelentős növekedése következett be. A bankszámláján december 31-én a deviza összege eléri és meg is haladja a devizában felvett hiteléből fennálló tartozásának összegét. A 20Y5. évi és várhatóan az elkövetkező évek eredménye növekvő tendenciát mutat. Igaz, hogy 3 éven belül kifutna a devizás beruházási hitele, de szeretné már 20Y5. évben elszámolni a korábbi években elhatárolt veszteségét, és elszámolni minden - az árfolyam veszteség elhatárolásához kapcsolódó - olyan tételt, ami ezzel összefüggésben áll.**

3. Feloldhatók-e a halasztott ráfordítások idő előtt?

Megoldás:

- Az Szt. 33. § (2) bekezdése valóban lehetővé és nem kötelezővé teszi a veszteségek időbeli elhatárolását.
- Ha valaki választotta ezt a lehetőséget, akkor azt a számviteli politikájában rögzítenie is kellett.
- Az elhalasztott árfolyamveszteség feloldásának szabályait definiálta a számviteli tv., mivel felsorolta azokat az eseteket, amikor ezt meg kell szüntetni. Ilyen megszüntetési kényszer van a **törlesztéskor, a tartozás teljes összegének visszafizetésekor, az adott eszköz értékesítésekor, vagy az adott eszköz bármilyen okból történő, könyvekből való kivezetésekor.**

3. Feloldhatók-e a halasztott ráfordítások idő előtt?

Megoldás folytatása:

- Ha valaki választotta ezt az eljárást, akkor a megszüntetésre a „**kell**” szabályokat alkalmazzuk a továbbiakban.
- Ilyenkor már **nincs választási lehetőség, nincs diszpozitivitás.**
- A számviteli tv. kogens szabályozást takar, mint általában a pénzügyi tárgyú törvények.
- Olyan **megengedő szabály** ebben a kérdésben **nincs**, hogy megszüntethető akkor is, ha már nem akarja folytatni a cég ezt az elszámolást, mert megváltoztak a piaci feltételek.

4. A részesedések értékvesztésének visszaírása mennyiben automatikus az Szt. szabályai szerint?

A konkrét kérdés a témához kapcsolódóan:

Mivel az Szt. nem rendelkezik a piaci érték meghatározásának konkrét módjáról, egyes esetekben az értékelést a DCF módszer alapján végzik el a hazai társaságok. Az üzleti modellekben deklarált feltételrendszer figyelembe véve, végrehajtva a komplex szempontrendszer kiértékelését, dönthet-e úgy a Társaság, hogy bár az üzleti cash flow modellek alapján „fedezeti többlet”, azaz pozitív megtérülés mutatkozik, az értékvesztés visszaírását nem azonnal számolja el, hanem meggyőződik annak tartósságról? Például egy kutatási projekt társaságban (amely egy leányvállalat) lévő részesedés értékvesztésének visszaírására akkor kerülhet sor, ha maga a projekt a szempontrendszer alapján sikeressé vált. (Pl. fedezeti többletet termelt a DCF módszer alapján, stb.)

4. A részesedések értékvesztésének visszaírása mennyiben automatikus az Szt. szabályai szerint?

A Társaság megtérülés szempontjából az egyes leányvállalatokban meglevő részesedés (akvizíció esetén adott esetben üzleti- vagy cégértékkel növelve), továbbá a leányvállalatnak hosszú távú finanszírozás céljából nyújtott kölcsönök fordulónapon fennálló együttes összegét veszi figyelembe, ha ezek teljes körű megtérülése nem várható, értékvesztést számol el. Az értékvesztés visszaírhatóságának megállapítása szempontjából a leányvállalat realizálható értéke a fenti, korábban értékvesztéssel érintett mérlegelemek összegét kell, hogy meghaladja, ellenkező esetben értékvesztés visszaírásra nem kerül sor.

4. A részesedések értékvesztésének visszaírása mennyiben automatikus az Szt. szabályai szerint?

Mit jelent az előző felvetés a mérlegek nyelvén?

Befektető vállalkozás		Leányvállalat	
Részesedés			Saját tőke
GW			
Kölcsön			Kölcsön

Szt. 54. § (3) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti befektetésnek a (2) bekezdés figyelembevételével meghatározott, mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell.

4. A részesedések értékvesztésének visszaírása mennyiben automatikus az Szt. szabályai szerint?

Válasz a kérdésre:

Nincs automatizmus a DCF módszerek alkalmazása esetén sem. Úgy kellene megfogalmazni a helyes választ a kérdésre, hogy vissza kell írni az értékvesztést, ha a visszaírás feltételei teljesülnek. Adott esetben már keletkezhetett pozitív fedezet, *(Pl. az eddigi összes értékvesztés 100 volt, a jelenlegi értékelésből következően 20 csökkenés következett be ebben a számítás szerint)* mégis feltétlenül visszaírás.

Ok – nincs tartós tendencia a megítélésben.

Mitől és mikor válik tartóssá a tendencia?

Eszközönként más-más megítélés lehetséges az értékvesztés elszámolásakor és más-más megítélés lehetséges akár az értékvesztés visszaírásakor, ezért a számviteli politikában szabályozandók ezek a kérdések, hiszen a tv-i előírás sem konkrét.

4. A részesedések értékvesztésének visszaírása mennyiben automatikus az Szt. szabályai szerint?

Nem elég az egyszerű pozitív irányú elmozdulás a visszaíráshoz. Vizsgálni kell tehát, hogy a befektetést élvező vállalkozás gazdasági helyzetében tartós és jelentős javulás következett be, vagy sem. A tartósság megítélésénél itt is figyelembe kell venni a várakozásokat. Véleményem szerint hiába következett be részleges javulás, ha a várakozások a folytatást nem erősítik meg, vagy jelentős negatív irányú kockázatok vannak, akkor a visszaírás feltételei nem állnak fenn. **Itt nem egyszerűen az egy eltelt üzleti évről van szó, mint tartósságról, hanem a társaság globális gazdasági helyzetének tartós javulásáról kell dönten**i, azaz bekövetkezett, vagy sem. **A visszaírásoknál véleményem szerint nem működik a rendszerbeli automatizmus, azaz a számszaki eredmény növekedést mutat, akkor automatikusan arányosan visszaírok.**

5. Hogyan számolunk eladási ár egyösszetételről?

- **A témával foglalkozó kérdések rovat” is.**

- Alapprobléma: egy globális piaci érték nem vezet megelégedéshez, mert a megelégedettség sem. (Az eszközök között nem határozható meg az egyedi piaci érték ezzel a módszerrel.)

- **Megoldás:** az eladási árat meg kell osztani az egyes eszközök között, azaz allokálni kell a bevételeket az egyes eszközök piaci értékét figyelembe véve.

Akkor már csak az a kérdés marad, hogy miért nem egyedi értékesítés történik a felek között, illetve az a pozitív különbség, ami keletkezett, miért nem minősül támogatásnak vagy pénzeszköz átadásnak, és miért beszélünk üzleti vagy cégértékről?

Az üzleti vagy cégérték elméletileg azért keletkezik ebben a helyzetben, mert nem határozható meg az egyes eszközök egyedi eladási ára (piaci értéke) és a többletérték nem rendelhető hozzá a konkrét eszközökhöz, ezért azt külön mérlegsoron aktiváljuk

5. Hogyan számolandók el az üzletágértékesítések, ha az eladási ár összegében került meghatározásra?

Az üzletág eladás véleményem szerint **egy befektetésnek az eladását jelenti**, jelen esetben reálfektetés kerül értékesítésre, ami különböző eszközökben testesül meg. A számviteli elszámolását is ennek kellene alárendelni.

Az **Áfa tv.** megoldotta a korábbi évek problémáit, mivel **egyetlen ügyletként tekint az üzletág eladásra**, ezért nem kell foglalkozni azzal, hogy a különböző eszközökhöz esetleg különböző adókulcsok tartoznak.

A számvitelben is így kellene kezelni, azaz szakmai megítélés szerint a kivezetendő eszközöket **nem az egyedi jellegüknek megfelelő eladási szabályok szerint kellene könyvelni**, hanem egyetlen tételként.

5. Hogyan számolandók el az üzletágértékesítések, ha az eladási ár egyösszegben került meghatározásra?

Feladat az üzletág átruházásra /24. dia

A számviteli törvény 2015. évi változásai, valamint ezek könyvvizsgálatra gyakorolt hatása.

Egy vállalkozás értékesítette egyik üzletágát. Az eladott üzletág eladási ára 140 mFt volt. Az eszközök könyv szerinti nettó értéke 100 mFt, a kötelezettségeké 40 mFt. Az eszközök piaci értéke 120 mFt.

Feladat:

Határozza meg a nettó árbevétel és az üzleti vagy cégérték összegét!

**Emlékeztető az
előző évi
kötelező oktatási
anyagból!**

5. Hogyan számolandók el az üzletágértékesítések, ha az eladási ár egyösszegben került meghatározásra?

Az Szt. fogalom alapján **árbevétel**: $140 - (120 - 40) = 60 \text{ mFt}$.
Ez azonos az átvevőnél keletkező üzleti vagy cégérték összegével.

Az átadónál az **eredmény**: $140 - (100 - 40) = 80 \text{ mFt}$, amely **nem azonos az átvevőnél keletkező üzleti vagy cégérték összegével.**

Hogyan kell elszámolni az átadónál a 20 mFt különbözetet?
Ha ezt befektetés eladásnak tekintjük, akkor az a 20 mFt-os rész nettó módon elszámolva 9. Egyéb bevétel lesz, a 60 mFt pedig nettó árbevétel, ami növeli a Hipa alapját.

5. Hogyan számolandók el az üzletágértékesítések, ha az eladási ár egyösszegben került meghatározásra?

- *Felmerül a kérdés, hogy az üzletág eladója és vevője egyeztet-e a piaci érték tekintetében?*
- *Mi történik akkor, ha nem azonos a két fél által megállapított (vélelmezett) piaci érték?*
- *Ki dönti el, hogy mennyi lesz a nettó árbevétel?*
- **Újabb adókockázat keletkezik a rendszerben.**

A megoldás adózási célokat szolgál és számvitel szakmailag vitatható.

Jobb megoldás lenne a kérdésekben való számviteli jó torzítása.

6. Időszakos elszámolású ügyletek miatt kibocsátott számlák számviteli elszámolása

A téma központi kérdése:

Hogyan kell kezelni a számvitelben azokat a számlákat, amelyeket az Áfa tv. 58. §-a alapján **a teljesítés előtt bocsátottak ki és az időszakban nem került sor a pénzügyi rendezésre.**

A konkrét kérdés a témához kapcsolódóan:

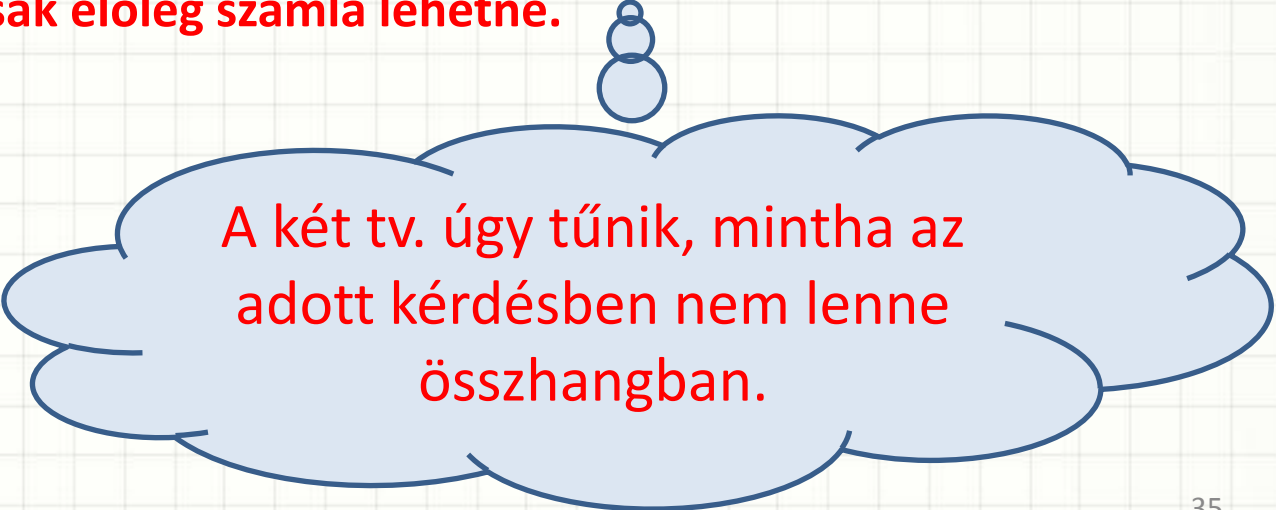
Bérleti díjak számlázása esetén fordul klasszikusan elő az az eset, mely szerint a tárgy időszaki bérleti díjat a bérlő szerződés - és számla - alapján előre megfizeti. Például a bérleti díj esedékessége tárgyhó első napja. Tehát 2017. január havi (elszámolási időszak = számviteli teljesítés) bérleti díj számláján a számla kelte: 2016.12.20; teljesítés napja: 2016.12.20; fizetési határidő: 2017.01.01.

Kérdés: Hogyan kell szerepeltetni ezt a számlát a 2016. évről készített beszámolóban? (136/2016)

6. Időszakos elszámolású ügyletek miatt kibocsátott számlák számviteli elszámolása

Megoldás:

- A hivatkozott áfa tv-i szabály szövegezése **csak az áfa tekintetében határozza meg a teljesítés időpontját**, a számvitelben nem.
- Az áfa tv. szövegezése is erre utal, hiszen „**elszámolással vagy fizetéssel**” érintett időszakról beszél, nem pedig a bevétel teljesítésülése (Ptk. vagy éppen számviteli tv.) szerinti időszakról.
- A leírt esetet a számvitel nevesítetten nem ismeri, hiszen **egy teljesítés előtti állapotban kerül kiállításra a számla, ami az Szt. szerint csak előleg számla lehetne.**

A két tv. úgy tűnik, mintha az adott kérdésben nem lenne összhangban.

6. Időszakos elszámolású ügyletek miatt kibocsátott számlák számviteli elszámolása

Megoldás folytatása:

- A számviteli tv. szerint egy teljesítés előtti állapotban kiállított számla csak előleg számla lehet, az előleg számlát pedig csak akkor lehet könyvelni, ha az pénzügyileg rendeződött.
- **Megállapítás:**
A vevőkövetelés nem mutatható ki a mérlegben, hiszen nem történt meg a teljesítés a felek között.
- Ebből az is következik, hogy csak az áfa bevallást kellene alátámasztani a könyvvizsgálattal, így az előre kibocsátott számla áfa tartalmát kellene felvenni:
- **T 3. Egyéb követelések (áfa) – K 4. Fizetendő áfa** összefüggésben. Magát a vevőkövetelést legfeljebb a 0. számlaosztályban lehetne kimutatni, azaz nincs valós követelés az áfán kívül és nincs bevétel elszámolásra sem lehetőség.
- Ha nincs bevétel elszámolás, akkor időbelileg sincs mit elhatárolni.

6. Időszakos elszámolású ügyletek miatt kibocsátott számlák számviteli elszámolása

Megoldás folytatása:

- Vizsgáljuk meg a megoldásunkat egy olyan közelítésben, amikor a pénzügyi teljesítés megtörténik azonos időszakban (a kérdéses esetben még decemberben befolyik az összeg.)

Ekkor a könyvelésünk:

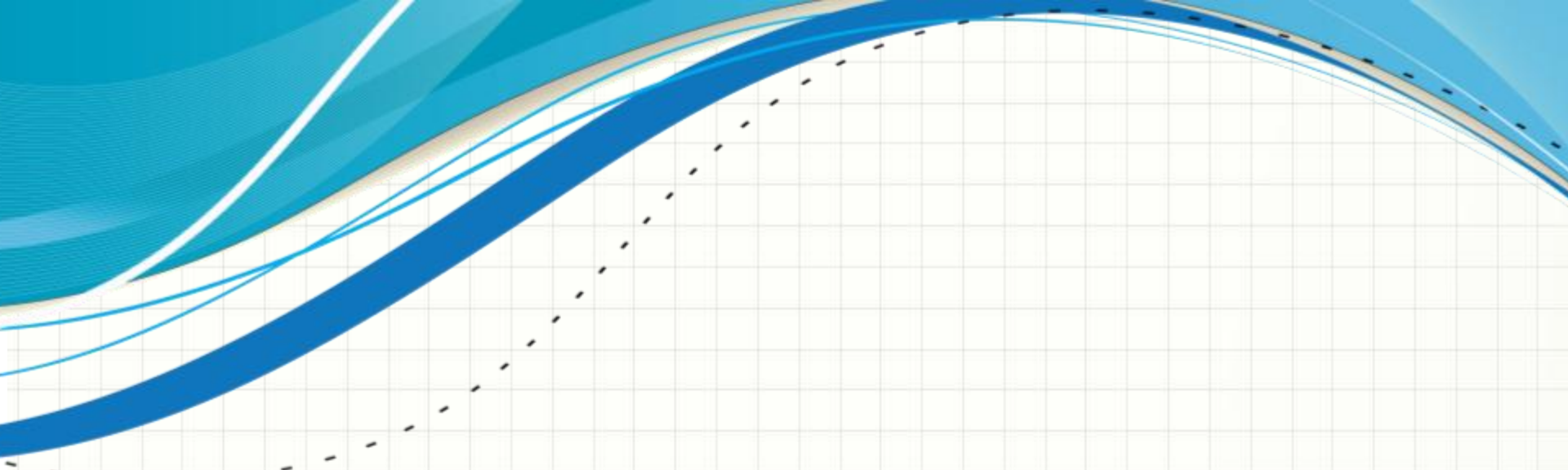
- T 3. Pénzeszközök – K 4. Vevőktől kapott előlegek (áfával növelt összegben)

Az áfa tartalma pedig

- T 3. Egyéb követelések – K 4. Fizetendő áfa

- Vegyük észre, hogy ebben az esetben a mérlegben és nincs bevétel elszámolása. **egyre gyakrabban jelennek meg korábban jóval kevesebb példa volt napjainkban.**

A téma ezen része
elolvasható a
Szakma c. újság
időszerű kérdések
rovatában.
(2016/7-8. szám)

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

DR. VEIT JÓZSEF

EGYETEMI DOCENS, PH.D

JOZSEF.VEIT@UNI-CORVINUS.HU